

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**

Jilská 1, Praha 1

Tel./fax: +420 221 183 585

E-mail: michaela.dimitrova@soc.cas.cz

Češi o členství České republiky v Evropské unii

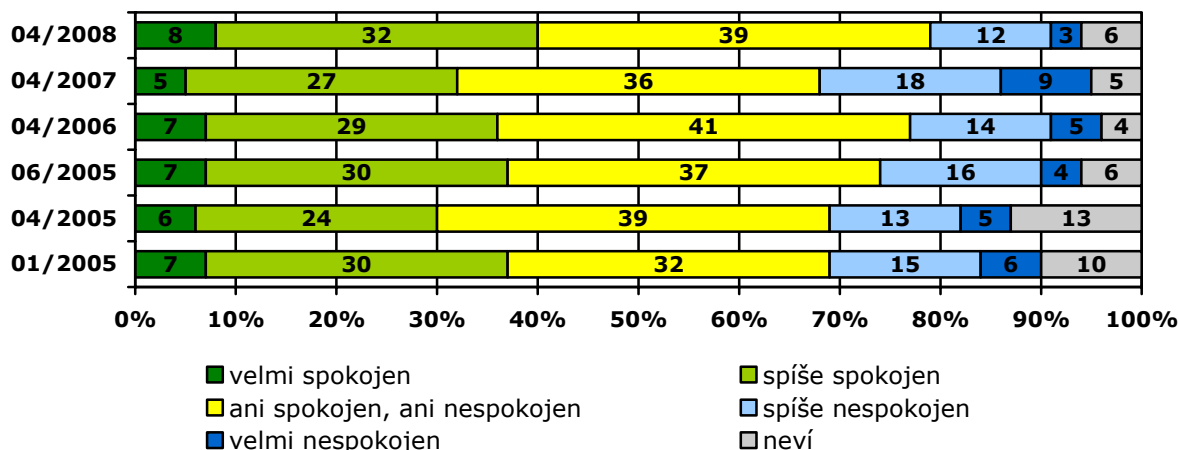
Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2008, v08-04</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>7. 4. – 14. 4. 2008</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1018</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PM.79, PM.69, PM.93, PM.94, PM.72, PM.73, PM.74, PM.75</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>20. květen 2008</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Michaela Dimitrová</i>

V dubnu 2008 Centrum pro výzkum veřejného mínění zjišťovalo, jak čeští občané hodnotí členství České republiky v Evropské unii. Kromě samotné spokojenosti se členstvím Češi vyjadřovali míru vlastní hrdosti na to, že jsou občany Evropské unie a zajímaly nás také názory ohledně přínosů a nevýhod, které s sebou členství v této instituci přináší.

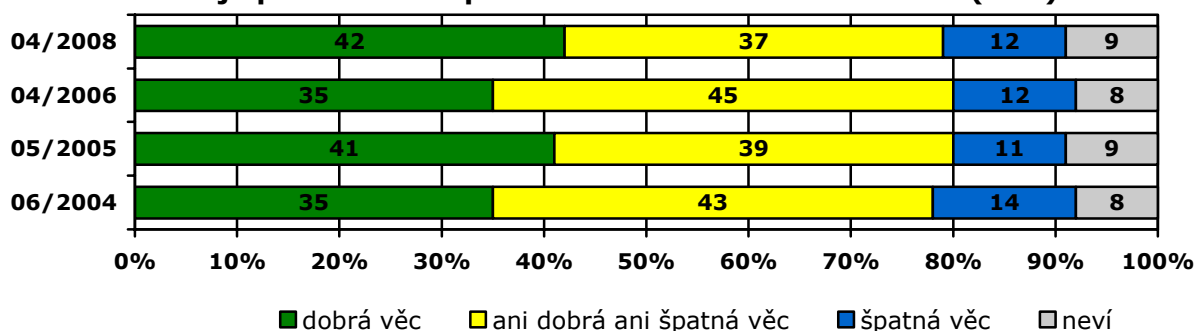
V současné době převládá mezi obyvateli ČR spokojenost se členstvím v Evropské unii nad nespokojeností. Konkrétně čtyři z deseti Čechů jsou se členstvím v této instituci spokojeni (40 %), téměř stejný podíl se neuměl přiklonit ani k jedné straně postojového spektra a nejsou tedy ani spokojeni, ani nespokojeni (39 %) a konečně o nespokojenosti hovoří 15 % lidí. Z dlouhodobého hlediska je možné říci, že posiluje relativní zastoupení osob, které zastávají kladný a neutrální postoj na úkor Čechů, kteří jsou nespokojeni nebo nevědí, jak se k této otázce vyjádřit.

Graf 1: Spokojenost se členstvím v EU¹ (v %)

Z analýzy druhého stupně podle některých sociodemografických charakteristik vyplynulo, že se členstvím v EU jsou častěji nespokojeni lidé nad 60 let věku (63 %), osoby označující svou životní úroveň za špatnou (66 %), voliči KSČM (81 %) a také lidé, kteří v referendu ohledně vstupu naší republiky do EU hlasovali proti (84 %) či vůbec nehlasovali (63 %).

Nejvíce českých občanů pohlíží na členství České republiky v Evropské unii jako na dobrou věc (42 %), což jednoznačně převyšuje relativní zastoupení lidí s protichůdným názorem - neboť členství v EU je špatná věc podle 12 % Čechů. Hojně jsou v rámci české veřejnosti zastoupeni také Češi, kteří zaujmají neutrální postoj, a tedy členství naší republiky v EU není podle jejich názoru věc ani dobrá, ani špatná (37 %).

Graf 2: Jak moc je pro Českou republiku členství v EU dobrá věc?² (v %)

Češi také vyjadřovali svá mínění ohledně konkrétních přínosů a nevýhod, které podle jejich soudu vyplývají ze členství naší republiky v Evropské unii. V první otevřené otázce³ (tj. bez nabídky možností odpovědí) měli dotázaní spontánně uvést, které dva největší klady v tomto členství spatřují. V rámci všech získaných odpovědí se nejčastěji vyskytovaly názory, že tento přínos tkví v otevření hranic a volném pohybu osob (32 %), s určitým odstupem pak následovalo čerpání dotací z fondů EU (13 %) a příležitost pracovat v zemích EU (9 %).

¹ Znění otázky: „Jak jste spokojen s členstvím České republiky v Evropské unii?“

² Znění otázky: „Myslíte si, že členství České republiky v Evropské unii v současnosti je dobrá věc, ani dobrá, ani špatná věc, špatná věc?“

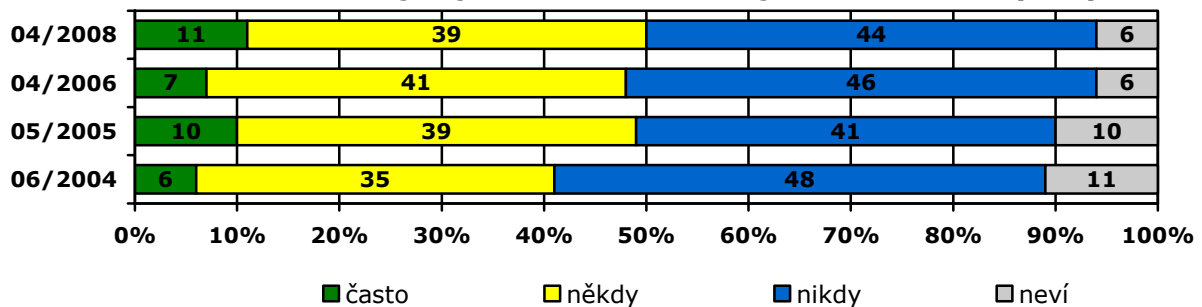
³ Znění otázky: „Co je podle Vás pro Českou republiku největším přínosem jejího členství v Evropské unii?“

Podobným způsobem respondenti též uváděli dvě největší nevýhody, které podle jejich soudu pramení ze členství ČR v EU⁴. Ze všech odpovědí, které jsme od dotázaných obdrželi, se jednoznačně nejčastěji vyskytoval názor, že záporem je podřízenost ČR a nutnost přijímání cizích norem (32 %). S výrazným odstupem následovaly negativní dopady na české zemědělce (7 %) a druhořadé postavení a nestejně podmínky ČR v EU (6 %).

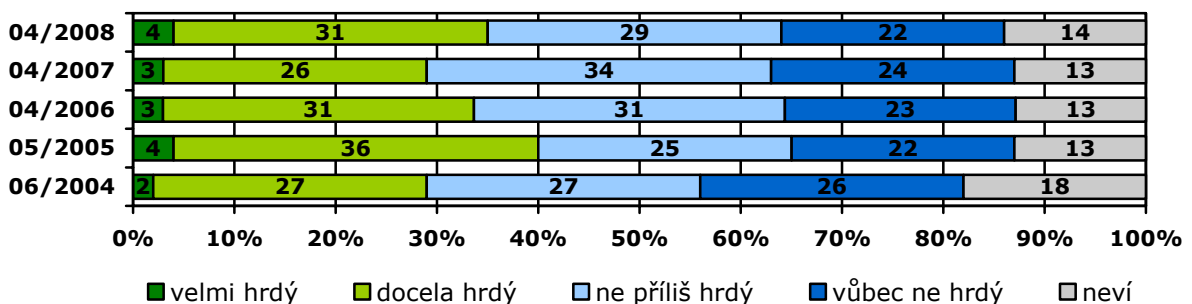
Ve spojitosti s tématem Evropské unie nás také zajímalo, zda a jak často se obyvatelé ČR cítí být též občany EU. Nejvíce osob – více jak dvě pětiny (44 %) – nemá podle vlastních vyjádření tyto pocity nikdy. Téměř dvě pětiny (39 %) se cítí jako občané EU někdy a desetina (11 %) uvedla, že tento dojem má často.

Graf 3: Jak často se cítíte nejen jako občan ČR, ale i jako občan EU?⁵ (v %)

Přibližně polovina Čechů nepocituje v souvislosti se členstvím naší republiky v EU žádnou zvláštní hrdost – tři z deseti lidí (29 %) odpověděli, že nejsou příliš hrdí, více jak pětina (22 %) není hrdá vůbec. Opačný postoj pak zaujímá více jak třetina občanů, přičemž docela hrdo je 31 % Čechů, 4 % osob jsou hrda velmi. Z časového srovnání je patrné, že oproti minulému roku o něco vzrostl podíl občanů, kteří v této věci pociťují hrdost na úkor lidí, kteří tyto pocity nemají. Situace se tak vrátila ke stavu, který v rámci české veřejnosti panoval v dubnu 2006, tedy přibližně dva roky po vstupu České republiky do EU.

Graf 4: Jak moc jste hrdý na to, že jste občanem Evropské unie?⁶ (v %)

Podrobnější analýza druhého stupně v podstatě koresponduje s výsledky, které byly zjištěny v souvislosti se spokojeností Čechů se členstvím. Tedy negativní postoj z hlediska hrdosti na to, že jsou občany EU, častěji vyjadřují opět osoby starší 60-ti let, lidé hovořící o své životní úrovni jako o špatné, voliči KSČM a Češi, kteří hlasovali proti vstupu České republiky do EU a také ti, kteří k referendu vůbec nešli.

⁴ Znění otázky: „A co Vám naopak nejvíce vadí na členství České republiky v Evropské unii?“

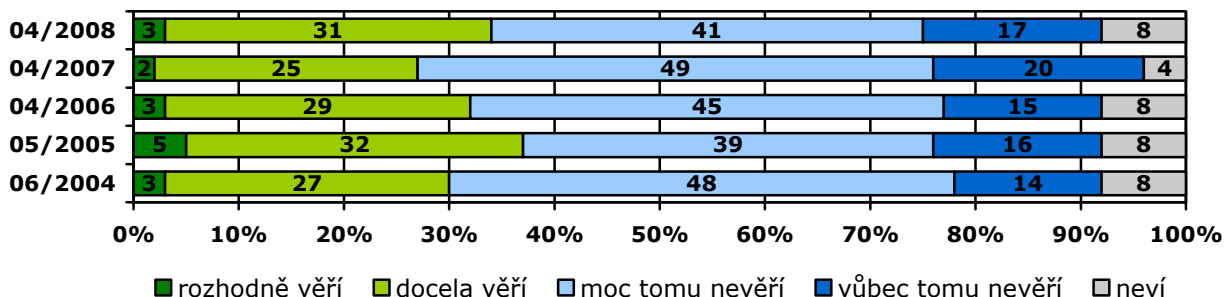
⁵ Znění otázky: „Cítíte se nejen jako občan České republiky, ale i jako občan Evropské unie? Často, někdy, nikdy se tak necítíte?“

⁶ Znění otázky: „Cítíte se hrdý na to, že jste občanem Evropské unie? Řekl byste, že jste velmi hrdý, docela hrdý, ne příliš hrdý, vůbec na to nejste hrdý?“

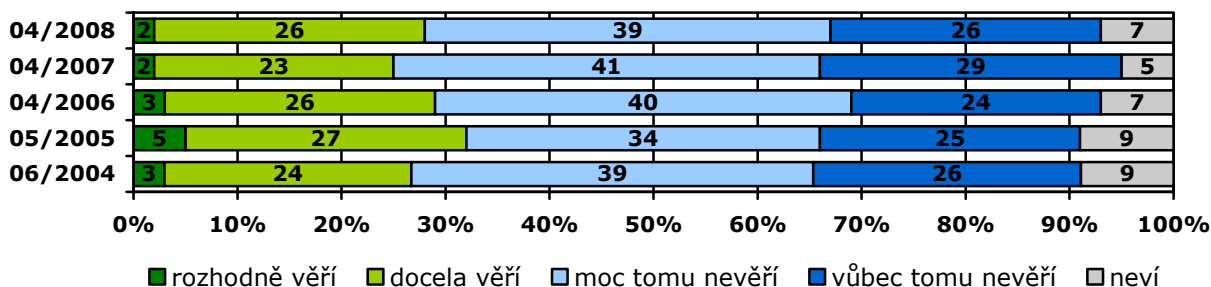
Lidé také vyjadřovali své názory ohledně toho, zda jsou podle nich rozhodnutí Evropské unie v souladu se zájmy České republiky. Téměř tři pětiny Čechů se k této otázce staví skepticky – 41 % dotázaných tomuto moc nevěří, necelá pětina (17 %) pak nevěří vůbec. Naproti tomu optimistická je v tomto ohledu třetina obyvatel ČR, která docela věří, že rozhodnutí EU jsou v zájmu naší republiky (31 %), 3 % Čechů pak věří rozhodně.

Graf 5: Věříte, že rozhodnutí Evropské unie jsou v zájmu České republiky?⁷ (%)

O něco méně často jsou čeští občané přesvědčeni o tom, že rozhodnutí Evropské unie jsou v zájmu lidí jako jsou oni. Čtvrtina osob (26 %) tomuto vůbec nevěří, téměř dvě pětiny tomu moc nevěří (39 %). Na druhé straně čtvrtina dotázaných (26 %) na položenou otázku odpověděla, že tomuto docela věří, 2 % osob pak rozhodně věří, že rozhodnutí EU jsou v zájmu lidí jako jsou oni.

Graf 6: Věříte, že rozhodnutí Evropské unie jsou v zájmu lidí jako jste Vy?⁸ (%)

⁷ Znění otázky: „Nakolik věříte tomu, že rozhodnutí Evropské unie jsou v zájmu České republiky?“

⁸ Znění otázky: „A nakolik věříte tomu, že rozhodnutí Evropské unie jsou v zájmu lidí, jako jste Vy?“